No. 2815 Zaterdag 23 Januari 1937 54ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Het tegenwoordige kantoor van de firma S. E. L. Maduro & Sons te Willemstad.

1837 S. E. L. MADURO & SONS 1937

In Juni 1898 schreef William Benedict Reilly in „The Monthly Illustrator": „S. E. L. Maduro & Sons is a concern to „which the community may well and „does point with pride".

In deze woorden ligt de reden, waarom wij hier de aandacht vestigen op het 100-jarig bestaan wat de Firma S. E. L. Maduro & Sons op morgen 24 Januari herdenkt.

De Joden op Curaçao.

Het is bij dit eeuwfeest niet van belang ontbloot hier even een korte uiteenzetting te geven van de vestiging der Joden op Curaçao en de Maduro's in het bijzonder. Verschillende bijzonderheden hieromtrent danken we aan de Hr. Jossy Maduro.

Met de vestiging van het Nederlandse gezag in 1634 kwam hier ook de eerste Jood in de persoon van Samuel Coheno. Een poging tot kolonisatie in 1651, door enkele Joodse oudkolonisten uit Brazilie mislukte. Maar toch waren er hier uit dat land enkele vrije Joodse kooplieden, o.a. een zekere J. M. Henriquez, door wiens toedoen in 1659, twaalf Joodse families (circa 70 personen) uit Holland zich op Curaçao kwamen nederzetten. Deze families hebben de kern gevormd van de Joodse kolonie op Curaçao.

Zij kregen land toebedeeld aan een uitloper van het Schottegat, nog steeds bekend als het Jodenkwartier en hielden zich met de landbouw bezig, totdat zij „mettertijd de negotie aangesleept hebben."

De namen dezer families waren: de Meza; Aboab; Pereira; de Leon; de la Parra; Touro; Aboab Cardozo; Jesurun; de Marchena; de Chaves; Oliveira; Henriquez Coutinho.

Van deze 12 families wonen hier nog slechts nakomelingen van Pereira (een oude dame) Jesurun en de Marchena.

De nog op Curaçao bestaande Cardoze's kwamen eerst hier omstreeks 1750 en wel uit Bordeaux. De hier wonende Cohen Henriquez kwamen hier uit Amsterdam omstreeks 1670. Deze familie evenals de op Curaçao wonende Jesurun Henriquez; Lopez Henriquez; Delvalle Henriquez en Henriquez kortaf, zijn alle aparte families die niet aan elkaar verwant zijn.

Zoals we zien waren de Maduro's niet onder deze twaalf families.

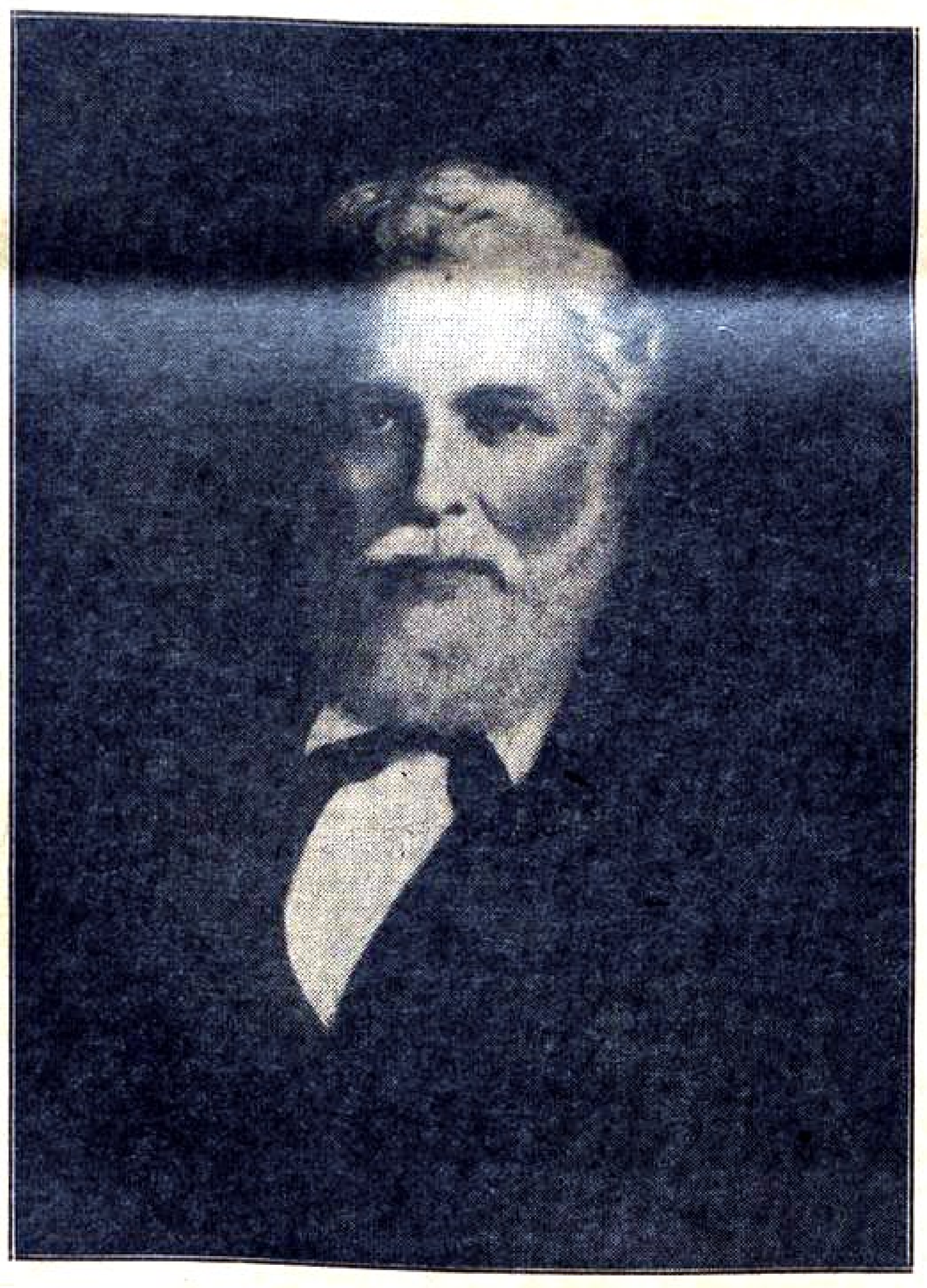

De Stichter der Firma S. E. L. Maduro

De stamvader der huidige Maduro's komt uit Portugal (de Hr. Jossy Maduro heeft aldaar de stamboom ontdekt) en in 1612 verhuisden de kinderen naar St. Jean de Luz en enkele jaren later in 1619 naar Amsterdam. Van de derde generatie vertrokken drie broers omtrent 1670 naar Curaçao. Een dezer Mozes Levy Maduro, chazan (voorzanger) der Joodse gemeente is de stamvader der huidige firma. Deze Mozes was een kleinzoon van Raquel die met David naar Amsterdam kwam.

Omstreeks 1710 waren vele Maduro's makelaars, supercargo's op zeilschepen die de West-Indische wateren met Curaçaose waren doorkruisten.

Het begin.

Zeker is dat de stichter en naamgever van het jubilerende handelshuis een niet bemiddelde jongeman was, die op 23 jarige leeftijd op heel bescheiden wijze een handel begon in victualiën en later in andere artikelen.

„Een man van eer", zo vonden wij hem ergens beschreven „en een toegewijd lid van de Joodse Synagoge."

Hij opende op 24 Januari 1837 zijn zaken met een crediet van 5 firma's op St. Thomas ten bedrage van ƒ 5182,95.

De firma echter bleef niet lang bij haar victualiën alleen; en bezat spoedig twee schoeners de „Ocean Bird" en de „Venus" die de gemeenschap onderhielden tussen New-York en Curaçao, en waarvan nog een schilderij op het kantoor hangt. Later kwamen daar nog twee andere schoeners bij: de „Clemencia" en een tweede „Venus".

Heel bescheiden was echter het begin; en enige luxe kon men zich niet veroorloven. In het journaal vindt men aangetekend dat in de eerste maand van 1937 slechts ƒ 40.— verteerd was en in de maand daaropvolgende waren hierop zelfs nog vijf gulden uitgespaard. En nog in het jaar 1841 bedroegen de uitgaven slechts ƒ 617,85, dus ongeveer ƒ 50,— per maand. Hiermede was natuurlijk in overeenstemming het salaris dat aan een kantoorbediende werd uitbetaald. Een klerk b.v. verdiende nog in 1842 niet meer dan ƒ 5.— per maand.

Grotere uitbreiding.

Van zeer groot belang voor Curaçao was de ontmanteling van Willemstad in het midden der 19de eeuw en de ontruiming der verouderde vestingwerken.

De ziel der vennootschap, die zich toen vormde om aan de stad de nodige ruimte te verschaffen, was de Heer S. E. L. Maduro. Op 4 Juli 1860 kwam deze vennootschap tot stand met hem als Directeur.

In het begin van 1866 was het werk gereed en op 3 Maart van dat jaar werd bij Gouvernementsbeschikking officieel dank betuigd.

Weldra verrezen nu grote kantoren op de plaats der vroegere stadswallen en op de ereplaats het nu nog bestaande kantoor der firma.

In deze tijd was op Curaçao nog een energiek man werkzaam, de bekende Amerikaanse consul Smith, aan wie Curaçao zijn eerste brug, telefoon, licht en waterleiding dankte.

Het was de firma Maduro, die de Heer Smith steeds gefinancieerd heeft in zijn verschillende ondernemingen en later de erfgenamen waren van de waterleiding, het electriciteitsbedrijf en de ijsfabriek.

Een dergelijk bedrijf was echter te veel voor een man.

Meerdere firmanten.

In het jaar 1849 was de Hr. S. E. L. Maduro gehuwd met Rebecca Curiel, die hem verschillende kinderen schonk.

Een der meest bekende en meest verdienstelijke voor de groei der Firma is zeker Elias geweest die in 1874 op 24 jarige leeftijd in de vennootschap werd opgenomen, tesamen met zijn broeder Mordy, die in 1851 was geboren.

Scheepvaart.

Onder dit driemanschap begon de firma een levendig aandeel te nemen in het Curaçaose scheepvaartverkeer. En het is vooral aan deze firma te danken dat de Curaçaose haven een goede naam kreeg wegens de snelle en goedkope voorziening van brandstof, in die dagen nog de steenkool.

Het record van snelheid werd bereikt op 18 Sept. 1914 door het laden van 174 ton per uur in Hr. Ms. pantserschip „Jacob van Heemkerck". Het record van hoeveelheid was het jaar 1925 toen door de frima 70.000 tons kolen werden afgeleverd.

Maar gelijk de firma in haar tijd was meegegaan met de vervanging van de zeilschepen door de stoomboot, zo ging zij ook mee met de vermodernisering van het stookmateriaal en bouwde al heel spoedig twee olietanken om de moderne stoomschepen van stookolie te voorzien.

Enkele weken geleden ontvingen we van de firma enige gegevens van hun Shipping department, wat niet minder als 68 agentschappen omvat, en de agenturen van twee luchtvaartlijnen. Dat

De Heer Elias S. L. Maduro
Zoon van de stichter.

hiermee de firma ook een groot aandeel heeft in het touristenverkeer op Curaçao is vanzelf sprekend.

De Bank.

Naast haar overige zaken had de firma zich reeds geruime tijd bezig gehouden met bankzaken. Hiervan werd een afzonderlijk bedrijf gemaakt en in Dec. 1916 werd de Maduro's Bank opgericht met een kapitaal van ƒ 1.000.000.

Juist viel in deze tijd de oprichting ook der Petroleumindustrie, waarvoor de firma Maduro's o.a. de eerste lichters leverde.

Op 1 Januari 1917 trad onder de kundige leiding van de Heer J. A. Correa de bank in werking, onafhankelijk van de firma.

Tot op de dag van heden heeft de heer Correa de leiding als directeur-administrateur, en de bank heeft onder hem grote uitbreiding genomen zoals de jaarlijkse balansen aantonen. In later jaren ging men er toe over om met de Heer John G. Eman, de Aruba bank op te richten.

Verdere uitbreidingen.

Toen in 1883 de Stichter gestorven was, volgde Elias zijn vader op als oudste Vennoot.

Deze Elias S. L. Maduro was vooral de zakenman, de „pushing power" der firma, terwijl zijn broeder Mordy S. L. Maduro vooral in het openbare leven op de voorgrond trad.

Van de zoons van Mordy werden achtereenvolgens in de firma opgenomen:
in 1907 S. M. L. Maduro
in 1912 D. M. L. Maduro
Van de zoons van Elias:
in 1907 S. E. L. Maduro
in 1909 Charles L. M. Maduro
in 1912 Montefiore L. M. Maduro
Behalve deze 5 vennoten zijn de vol-

**De Heer Mordy Maduro
Zoon van de stichter.**

gende kleinkinderen van de stichter procuratiehouder.
S. A. L. Maduro
J. E. L. Maduro
A. E. L. Maduro en
B. L. Maduro.

Ofschoon Curaçao de hoofdzetel bleef, ging het bedrijf zich meer en meer uitbreiden naar andere landen. Verschillende belangrijke ondernemingen in Venezuela en Columbia werden door de Bank gefinancieerd.

Maar ook op Cuba werd de Havana-branch opgericht met de Heer M. B. de Marchena. Deze tak staat thans onder leiding van de Heer D. M. L. Maduro. Voor de verdere ontwikkeling werd een kantoor geopend in New York, waarvoor de Heer S. E. L. Maduro in het jaar 1917 zich daarheen begaf en kort daarna de Selma Mercantile Corp. werd opgericht met uitgebreide import en export met dit gebiedsdeel en andere landen.

Bankzaken, import van hout en spiritualiën, electrische verlichting, ijsfabrikatie, waterleiding en waterdistillatie, steenkolenhandel, stookolie en last but not least talrijke agentschappen van stoomvaartlijnen, ziedaar enkele branches van de jubilerende firma. En nog hebben we niet genoemd de talrijke consulaten en directeurschappen in verschillende ondernemingen als Aruba-phosfaat, hypotheekbank, Spaarbank, enz.

Door al deze branches was de firma een der grootste werkgevers, vooral in de jaren dat Curaçao nog geen petroleumindustrie bezat; en voor de honderden die in deze verschillende takken werk vonden was de firma een grote steun in de moeilijke dagen welke de Curaçaose bevolking in de laatste honderd jaren heeft doorgemaakt.

Begrijpelijk is dat talrijke leden dezer firma door hun lidmaatschap in talrijke officiële en semi-officiële instellingen van betekenis waren op de gang van zaken van het Curaçaose Bestuur. Noemen wij de Raad van Bestuur, Koloniale Raad, Rechtbank, Curaçaose Bank, Kamer van Koophandel & Nijverheid, Schoolcommisie enz.

Maar in het bijzonder heeft de firma Maduro zich aan Curaçao verplicht door haar weldadigheid.

Dit bleek vooral bij de dood van Elias S. L. Maduro, toen de verschillende getuigenissen daaromtrent in pers en redevoeringen konden gebundeld worden tot een heel boekdeel; en vertegenwoordigers van verschillende gezindten van oordeel waren niet beter de nagedachtenis van deze man te kunnen eren, dan door de oprichting van het Elias S. L. Maduro weldadigheidsfonds, van welk fonds de firma Maduro en haar leden de grootste weldoeners waren.

Hier moet zeker vermeld worden, dat ook de R.K. Missie van de firma Maduro steeds daadwerkelijke steun mocht ondervinden, waarom enkele jaren geleden de oudste firmant door Z. H. Pius XI met een gouden medaille werd begiftigd.

Moge de firma Maduro met even groot succes dit tweede centennium van haar bestaan, haar handelsrelaties blijven voortzetten en uitbreiden en daarbij van even grote zegen blijven voor dit gebiedsdeel en de bevolking van Curaçao.

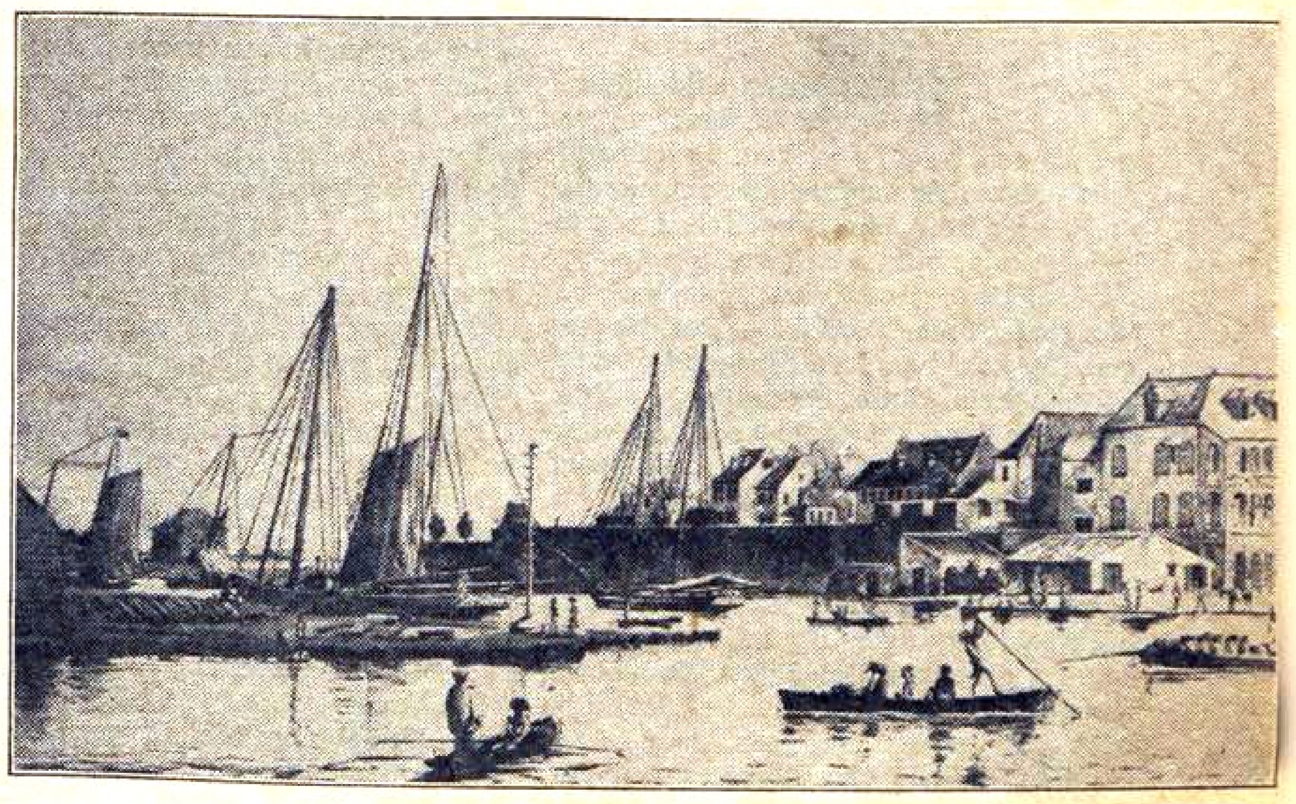

De oude Stadswallen, waar thans het kantoor der Firma is.

SAFE

De Hollandsche Bank-Unie N.V. Kantoor Willemstad bericht de openstelling voor het publiek van haar

Nieuwe Kluis-Inrichting

In deze geheel naar de eischen des tijds en der veiligheid ingerichte moderne installatie bevindt zich een uitgebreide

Lokettenkluis

en een

Kofferkluis

De grootere safe-loketten zijn bovendien met lettersloten of met dubbele sloten verkrijgbaar.

De kluis-inrichting is doorloopend geopend op werkdagen van 9 uur v.m. tot 12 uur 's middags en van 2 uur n.m. tot 4 uur n.m. 's Zaterdags van 9 uur v.m. tot 12 uur 's middags. Bezichtiging wordt gaarne toegestaan.

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
Heerenstr. 3, Handelskade 3
WILLEMSTAD